

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 77.710/1-3-16

van 12 mei 2025

over

een voorontwerp van ‘programmadecreet van de
begrotingsaanpassing 2025’

Op 5 mei 2025 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Begroting en Financiën, Vlaamse Rand, Onroerend Erfgoed en Dierenwelzijn verzocht binnen een termijn van vijf werkdagen een advies te verstrekken over een voorontwerp van ‘programmadedcreet van de begrotingsaanpassing 2025’.

De hoofdstukken 1, 5, 6, en 7, afdeling 1, 9 en 10 zijn door de eerste kamer onderzocht op 8 mei 2025. De kamer was samengesteld uit Pierre LEFRANC, kamervoorzitter, Brecht STEEN en Tim CORTHAUT, staatsraden, Michel TISON, assessor, en Wim GEURTS, griffier.

De verslagen zijn uitgebracht door Kristine BAMS, eerste auditeur-afdelingshoofd, Barbara SPEYBROUCK, eerste auditeur en Sander MEERT, adjunct-auditeur.

De hoofdstukken 1 tot 4, 8, afdeling 1, en 10 zijn door de derde kamer onderzocht op 8 mei 2025. De kamer was samengesteld uit Jeroen VAN NIEUWENHOVE, kamervoorzitter, Koen MUYLLE en Elly VAN DE VELDE, staatsraden, en Annemie GOOSSENS, griffier.

De verslagen zijn uitgebracht door Rein THIELEMANS, eerste auditeur, en Lise VANDENHENDE, auditeur.

De hoofdstukken 1, 7, afdeling 2, 8, afdeling 2, en 10 zijn door de zestiende kamer onderzocht op 8 mei 2025. De kamer was samengesteld uit Wouter PAS, wnd. kamervoorzitter, Toon MOONEN en Annelies D’ESPALLIER, staatsraden, Johan PUT, assessor, en Greet VERBERCKMOES en Ilse ANNÉ, griffiers.

Het verslag is uitgebracht door Arne CARTON, auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 12 mei 2025.

*

ONTVANKELIJKHEID VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. Volgens artikel 84, § 1, eerste lid, 3°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, moeten in de adviesaanvraag de redenen worden opgegeven tot staving van het spoedeisende karakter ervan.

Door te eisen dat de adviesaanvragen met een termijn van vijf werkdagen van een “bijzondere” motivering worden voorzien, heeft de wetgever tot uiting gebracht dat hij wil dat alleen in uitzonderlijke gevallen verzocht wordt om mededeling van het advies binnen die uitzonderlijk korte termijn. De aanvrager moet derhalve pertinente en voldoende concrete gegevens aanbrengen die het aannemelijk maken dat de ontworpen regeling dermate spoedeisend is dat noodzakelijkerwijze een beroep moet worden gedaan op de procedure bedoeld in artikel 84, § 1, eerste lid, 3°, van de wetten op de Raad van State (advies mede te delen binnen een termijn van vijf werkdagen) en waarom, op het ogenblik van de adviesaanvraag, geen beroep kon worden gedaan op de procedure bedoeld in artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van die wetten (advies mede te delen binnen een termijn van dertig dagen).

2. De motivering in de brief met de adviesaanvraag luidt als volgt:

“Het verzoek om spoedbehandeling is gemotiveerd door het feit dat het programmadecreet wegens de nauwe band met de begrotingsdecreten en de gelijktijdige behandeling in het Vlaams Parlement in dezelfde periode ingediend moet worden.

Alle bepalingen in het voorontwerp van programmadecreet waarvoor geen extra motivatie wordt meegegeven, vallen terug op de nauwe band met de begrotingsdecreten en de gelijktijdige indiening in het Vlaams Parlement voor de spoedeisendheid.”

Voor onderstaande bepalingen is in een bijlage bij de brief met de adviesaanvraag nog een bijkomende specifieke motivering opgenomen:

“Hoofdstuk 2 Cultuur, Jeugd, Sport en Media

Afdeling 1 Uitbreiding van begrotingsfonds voor de classificatie van Belgische bioscoopfilms met een classificatiesysteem voor audiovisuele media

Deze bijdragen van de andere overheden worden al in 2025 gestort en kunnen dit jaar nog worden aangewend.

Hoofdstuk 3 Kanselarij, Bestuur, Buitenlandse Zaken en Justitie

Afdeling 1 Machtiging tot verkoop van een gebouw bestemd voor culturele activiteiten (Vlaams Museum voor Hedendaagse Kunst te Antwerpen)

Het is de bedoeling dat de Vlaamse Regering deze verkoop – en dus het ontwerp van samenwerkingsovereenkomst waarin de betrokken partijen wederzijdse verbintenissen tot aankoop/verkoop aangaan – in 2025 goedkeurt, zodat de samenwerkingsovereenkomst nog vóór het einde van het jaar kan worden getekend.

Op basis van het decreet van 8 maart 2024 kan de Vlaamse Regering deze verkoop slechts goedkeuren na voorafgaande toestemming van het Vlaams Parlement (die in de praktijk bij programmadecreet gegeven wordt).

Indien het Vlaams Parlement haar voorafgaande toestemming niet via dit programmadecreet verleent, zal de samenwerkingsovereenkomst niet meer in 2025 kunnen gesloten worden en duurt het administratief proces nog langer, waardoor de authentieke aktes mogelijks niet in 2026 zullen getekend geraken.

Afdeling 2 Financiering lokale besturen: Gemeentefonds

Artikel 12 van het decreet van 5 juli 2002 tot vaststelling van de regels inzake de dotatie en de verdeling van het Vlaams Gemeentefonds (hierna Gemeentefondsdecreet) bepaalt dat elke gemeente kan vragen een deel van het gemeentelijke aandeel rechtstreeks te storten op de rekening van het OCMW en stelt daarvoor de voorwaarden en modaliteiten vast.

Artikel 13 van het Gemeentefondsdecreet bepaalt de berekeningswijze van de voorschotten op het Gemeentefonds voor elke gemeente en elk OCMW.

De bepalingen in artikel 12 en 13 van het Gemeentefondsdecreet zijn echter niet duidelijk of praktisch niet uitvoerbaar voor nieuwe fusiegemeenten voor hun aandeel in het eerste jaar van hun bestuursperiode. Meer bepaald is er onduidelijkheid over de wijze waarop het gemeentefondsdeel moet worden verdeeld tussen de nieuwe gemeente en het nieuwe OCMW.

Op 1 januari 2025 ontstonden 13 nieuwe fusiegemeenten. De voorliggende wijzigingen aan het Gemeentefondsdecreet zijn erop gericht de verdelingswijze van voorschotten en definitieve aandelen tussen de nieuwe gemeenten en de nieuwe OCMW's in het Gemeentefonds voor 2025 eenduidig vast te stellen.

Afdeling 3 Financiering lokale besturen: responsabiliseringsbijdragen

Volgens artikel 26 van programmadecreet van 20 december 2019 wordt bij de berekening van de dotatie voor de percentages van de wettelijke basisbijdrage en voor de responsabiliseringscoëfficiënt uitgegaan van de percentages waarop de ramingen van de responsabiliseringsbijdragen door de Federale Pensioendienst van mei 2019 gebaseerd zijn.

De ramingen van de FPD van mei 2019 lopen echter maar tot en met 2024. Er zijn dus voor de periode vanaf 2025 geen referentiepercentages meer beschikbaar voor de wettelijke basisbijdrage en voor de responsabiliseringscoëfficiënt. Op dit ogenblik is het alleen mogelijk om de in mei 2019 geraamde percentages voor 2024 door te trekken naar latere jaren, maar er is voor die werkwijze geen decretale basis.

De voorliggende wijzigingen zijn er in de eerste plaats op gericht om een duidelijke decretale basis te voorzien voor de berekening van de dotatie op basis van de responsabiliseringsbijdrage vanaf 2025.

Afdeling 4 Financiering open ruimte

De berekening van de subsidie voor 2025 is niet duidelijk genoeg geformuleerd in de huidige bepalingen en wordt daarom geherformuleerd. Ook de waarborgregeling voor fusiegemeenten, vervat in artikel 23/1, treedt een eerste keer in werking bij de berekening van de subsidie open ruimte voor 2025, ten gevolge van de fusies die werden doorgevoerd op 1 januari 2025.

Berekeningen hebben echter uitgewezen dat de huidige waarborgregeling geen of nauwelijks hogere subsidieontvangsten genereert voor de kleinere fusiegemeenten en een extra financiering van de centrumsteden en andere steden, die binnen het Gemeentefonds al kunnen genieten van het criterium van de bijzondere financiering of de zogenaamde voorafnames. Ook de regeling dat de centrumsteden geen begunstigden zijn van de subsidie, maar wel een subsidie zouden ontvangen nadat ze zijn samengevoegd met een andere wel

begunstigde gemeente, is moeilijk te verantwoorden. De huidige waarborgregeling genereert dus niet de gewenste effecten en wordt daarom opgeheven naar aanleiding van de berekening van de subsidie voor 2025.

Hoofdstuk 4 Mobiliteit en Openbare Werken

Afdeling 1 Aanpassing drempelbedrag Verkeersveiligheidsfonds

De verlaging van het drempelbedrag dient zo vlug mogelijk te worden doorgevoerd, aangezien dit reeds diende opgenomen te worden in het programmadecreet 2025 en dit een directe weerslag heeft op het loonartikel van het departement MOW.

Hoofdstuk 5 Omgeving

Afdeling 1 Aanpassing financiering watersanering

Artikel 13

Vanaf 2025 werden de inkomsten van de bovengemeentelijke sanering verhoogd. In het DIWB wordt het tarief voor gemeentelijke sanering geplafonneerd in functie van het bovengemeentelijke tarief. Het was de bedoeling om zowel voor kleinverbruikers als voor grootverbruikers het plafond vanaf 1 januari 2025 bij te stellen van maximaal 1,4 keer het bovengemeentelijk tarief naar maximaal 1,15 keer het bovengemeentelijk tarief voor collectieve sanering en naar maximaal 2,15 keer voor individuele sanering.

Door een vergissing werd deze bijstelling voor grootverbruikers niet meegenomen in het Programmadecreet bij de begroting 2025.

Artikel 14

Titel IV van het DIWB bevat de bepalingen i.v.m. de heffing op de waterverontreiniging en de heffing op de grondwaterwinning. Het belastbaar feit/de belastbare periode voor beide heffingen, voltrekt zich op 1 januari van het heffingsjaar. Bij het vestigen van de heffing moet rekening gehouden worden met de regelgeving die op die datum in werking is. Concreet betekent dit voor heffingsjaar 2025, dit is het huidige heffingsjaar, dat de erop toepasselijke regelgeving beoordeeld wordt op 1 januari 2025.

Artikel 28 van het Programmadecreet bij de begroting 2025 wijzigde het heffingstarief opgenomen in artikel 4.2.2.1.1, §2, tweede lid, van het DIWB. Uit de parlementaire stukken blijkt dat het hogere heffingstarief van toepassing zou zijn vanaf heffingsjaar 2026. De specifieke datum van inwerkingtreding werd echter niet meegenomen in artikel 79 van het Programmadecreet bij de begroting 2025 (de inwerkingtredingsbepaling), waardoor de wijziging zonder meer in werking trad op 1 januari 2025. Dit laat ruimte voor onduidelijkheid en zou ertoe kunnen leiden dat bij de behandeling van de aangiftes heffingsjaar 2025, de Vlaamse Milieumaatschappij al rekening zou moeten houden met het hogere tarief. Het digitale aangifteloket is niet aangepast aan het hogere heffingstarief, noch zijn de heffingsplichtigen op de hoogte van een aanrekening van een hoger tarief voor heffingsjaar 2025. Bijkomend zouden ook de watermaatschappijen een hogere afrekening moeten verzenden, aangezien zij de voorlopige aanrekeningen van de bovengemeentelijke bijdragen voor heffingsjaar 2025 nog met het lagere tarief berekenden.

Om dit te vermijden is het noodzakelijk dat de inwerkingtreding van artikel 28 zo snel mogelijk wordt rechtgezet, dit ook zoveel mogelijk vóór de Vlaamse Milieumaatschappij tot effectieve behandeling van de ingediende aangiftes voor heffingsjaar 2025 moet overgaan, zodat ook de jaarlijkse timing van de behandeling niet in het gedrang komt.

Hoofdstuk 6 Onderwijs en Vorming

Afdeling 1 Bijstellen toekenning jaarlijkse aanvullende vte/leraarsuren/punten/werkingsmiddelen ten behoeve van de asielproblematiek

In begrotingsjaar 2025 worden opnieuw middelen ten behoeve van de asielproblematiek toegekend. De verdeling van deze middelen dient aanstonds aan de centra voor basiseducatie en de centra voor volwassenenonderwijs meegedeeld te worden zodat de middelen zo efficiënt mogelijk kunnen ingezet worden.

Hoofdstuk 7 Werk, Economie, Wetenschap, Innovatie, Landbouw en Sociale Economie

Afdeling 1 Overdracht saldo orderekening 'EEN' naar fonds van VLAIO

VLAIO heeft de voorbije jaren Europese gelden ontvangen voor de uitvoering van het programma EEN (Entreprise Europe Network). De middelen komen binnen op een orderekening. Deze orderekening werd in het verleden gebruikt om de EEN werking te financieren (een aantal medewerkers wordt hiermee betaald). Een nieuwe werkwijze voor de boekhoudkundige verwerking van de EEN-projecten, uitgewerkt in samenspraak met Financiën en Begroting, maakt dat VLAIO de ontvangsten en uitgaven voortaan niet meer via een orderekening en via het variabel krediet zal laten verlopen, maar rechtstreeks via de aard 2-uitgavenartikels van VLAIO. Voor de reeds ontvangen en gegarandeerde ontvangsten op de orderekening werd de voorliggende decreetsbepaling opgesteld, op voorstel van Financiën en Begroting. Dit laat ons toe om de verworven middelen éénmalig op te nemen in het variabel krediet. VLAIO had op deze middelen gerekend om de corona inspecteurs, die een contract hebben tot eind 2025, verder te kunnen betalen. De middelen voor de corona inspecteurs liepen eind 2024 af. VLAIO vroeg geen nieuwe middelen hiervoor in 2025. De middelen van de orderekening zouden hiervoor aangewend worden. De kostprijs van de corona inspecteurs bedraagt 1.343 keuro in 2025.

Afdeling 2 Stopzetting jongerenbonus non-profit vanaf 1 september 2025

De bepalingen voldoen aan de spoedeisendheid omdat ze noodzakelijk zijn om de vooropgestelde besparingsdoelstellingen voor 2025 te behalen. Gezien de snelheid waarmee deze wijziging moet doorgevoerd worden, wordt beroep gedaan op het programmadecreet. De timing voor de opmaak van het programmadecreet vormt een reden voor de hoogdringendheid van deze adviesvraag. Bovendien moeten de beheerders, het Vlaams Instituut voor Vorming en Opleiding in de Social-profit vzw (VIVO) en de Vlaamse Social-Profitfondsen vzw (VSPF), tijdig geïnformeerd kunnen worden over de wijzigingen zodat zij de betrokken werkgevers op de hoogte kunnen brengen. Deze werkgevers zijn gebonden aan de wettelijke opzegtermijnen die van toepassing zijn bij beëindiging van de deeltijdse arbeidsovereenkomst (maximum 6 à 7 weken) die deze jongeren sluiten met de werkgever in het kader van hun opleiding.

Hoofdstuk 8 Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Afdeling 1 Werking en toelagen preventief gezondheidsbeleid: variabel krediet Milieugezondheidszorg

De aanpassingen van de rechtsbasis, context en werkwijze voor ontvangsten en uitgaven aan het fonds Preventief Gezondheidsbeleid, via het programmadecreet, is nodig naar aanleiding van de aanpassing van het decreet van 21 november 2003 betreffende het preventieve gezondheidsbeleid (het preventiedecreet) die vorig jaar in voege ging (BS 7 juni 2024). In het preventiedecreet werd het artikel 54, §3 geschrapt en vervangen door artikel 54/1. In de bijhorende memorie van het Preventiedecreet werd, ook naar aanleiding van het advies destijds van de Raad van State, aangegeven dat het

programmadecreet gewijzigd zou worden. Deze wijziging is spoedeisend om het beleid verbonden aan het artikel 54, §3 correct te kunnen uitvoeren. Het gaat hier om inzet van middelen verbonden aan een ‘vervuiler betaalt’-regeling, zoals de samenwerkingsovereenkomst met Umicore betreffende de Loodproblematiek in Hoboken, de inzet van middelen van Stora Enso op het preventief gezondheidsbeleid m.b.t. het voorkomen en vroegdetectie van legionella, de inzet van de PFAS-middelen in de 5km-zone rondom Zwijndrecht, en de samenwerking voor deze projecten met lokale overheden. Het zijn stuk voor stuk dossiers die een grote actuele gezondheidsimpact vroeg-detecteren, voorkomen en hierop interveniëren. Daarnaast zijn het Vlaams, maar zeker ook lokaal, maatschappelijk belangrijke medisch milieukundige vraagstukken. De aanpassing d.m.v. het programmadecreet aan het fonds Preventief Gezondheidsbeleid is spoedeisend om dit beleid en de nodige initiatieven te kunnen verder zetten, ter bescherming van de volksgezondheid.

Afdeling 2 Wijziging van het Groeipakketdecreet van 2018

Het artikel m.b.t. het Groeipakketdecreet zet een materiële fout recht en bepaalt dat in het vijfde lid van artikel 4 van het Groeipakketdecreet 2018 de zinsnede ‘vanaf 1 september 2025’ wordt vervangen door de zinsnede ‘tot en met 31 december 2024 niet jaarlijks verhoogd met een index van 2%’. Dit vijfde lid was ingeschreven om de indexering van de toeslagen rang 3 en de leeftijdstoelagen pas ingang te laten vinden vanaf september 2025. Zoals het nu staat geformuleerd, is het uitstel van de indexering naar 2025 niet duidelijk en kan het aanleiding geven tot reeds een toepassing van de indexering vanaf 2019. De rechtzetting via programmadecreet BA2025 is dus noodzakelijk om de huidige onduidelijkheid weg te werken en het decreet in lijn te brengen met de politieke en begrotingstechnische afspraken. De spoedeisendheid wordt ook verantwoord door de noodzaak aan rechtsduidelijkheid voor de begunstigten met betrekking tot het indexeringsmechanisme van de verschillende toelagen. Door slechts een gedeeltelijke aanpassing van het vijfde lid is dit lid onduidelijk. Om deze onzekerheid weg te werken, en gelet op de retroactieve inwerkingtreding van dit artikel, is een spoedige aanpassing noodzakelijk.

Hoofdstuk 9 Financiën en Begroting

Afdeling 1 Verduidelijking beperkte indexatie

Spoedeisendheid is vereist omwille van de nood aan duidelijkheid omtrent artikel 55 en het vermijden van interpretatiemogelijkheden.”

3. Gelet op de motivering in de brief met de adviesaanvraag,¹ kan de spoedeisendheid slechts worden aanvaard voor maatregelen die kennelijk noodzakelijk zijn in het kader van het behalen van de begrotingsdoelstellingen en geen uitstel dulden.

Dat is niet het geval voor artikel 2 van het voorontwerp. De spoedeisendheid van die bepaling wordt bijkomend verantwoord door het gegeven dat de bijdragen van de andere overheden dan de Vlaamse Gemeenschap ten gevolge van de uitbreiding van het begrotingsfonds voor de classificatie van bioscoopfilms voor het eerst vertoond in Belgische bioscopen met een classificatiesysteem voor audiovisuele media, al in 2025 worden gestort en dit jaar nog kunnen

¹ Uit artikel 84, § 1, eerste lid, 3°, van de wetten op de Raad van State volgt dat een verzoek om spoedbehandeling “in de aanvraag met bijzondere redenen [moet] worden omkleed”. Nu het gaat om een formele motiveringsverplichting vermag de afdeling Wetgeving bij de beoordeling van de ontvankelijkheid van een adviesaanvraag in principe enkel rekening te houden met de motivering die in de aanvraag zelf is opgenomen.

worden aangewend. Hieromtrent om toelichting gevraagd verklaarde de gemachtigde dat de ontworpen regeling kadert “binnen een nieuw samenwerkingsakkoord inzake de filmkeuring dat zal worden geïmplementeerd, zodat het systeem kan worden gebruikt dat vorig jaar door de toenmalig minister van Media werd geïmplementeerd (...). Momenteel is er voor de implementatie van dit nieuwe samenwerkingsakkoord al een akkoord van de bevoegde Vlaamse minister van Cultuur, maar dit akkoord moet nog verder worden besproken met de ministers van de andere betrokken overheden”. Vermits de bijdragen van de andere overheden waarvan in de motivering van de spoedeisendheid gewag wordt gemaakt, slechts zullen kunnen worden betaald na de totstandkoming van dat samenwerkingsakkoord, en nadat de parlementen van de betrokken overheden ermee hebben ingestemd, en uit het antwoord van de gemachtigde blijkt dat dit samenwerkingsakkoord nog moet worden gesloten, kan niet worden aangenomen dat de adviesaanvraag wat artikel 2 van het voorontwerp betreft zo spoedeisend is dat een adviesaanvraag op dertig dagen niet volstaat.²

Dat is evenmin het geval voor artikel 19 van het voorontwerp, dat een aantal technische aanpassingen bevat die geen band vertonen met het behalen van de begrotingsdoelstellingen en die ook niet geacht kunnen worden spoedeisend te zijn. Ook de in de adviesaanvraag geschetste noodzakelijke afstemming van de regeling van het fonds Preventief Gezondheidsbeleid op artikel 54/1 van het decreet van 21 november 2003 ‘betreffende het preventieve gezondheidsbeleid’ (dat nog niet eens in werking is gesteld) volstaat niet, nu de spoedeisendheid van die afstemming enkel wordt geponeerd, veeleer dan geconcretiseerd. In die omstandigheden kan de spoedeisendheid voor artikel 19 van het voorontwerp niet worden aanvaard.

*

Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, heeft de afdeling Wetgeving zich moeten beperken tot het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond³, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

BEVOEGDHEID VAN DE RAAD VAN STATE

Blijkens artikel 3, § 1, eerste lid, van de wetten op de Raad van State zijn een aantal teksten uitgesloten van het raadplegingsvereiste van de afdeling Wetgeving. Het gaat onder meer om teksten die geen normatieve bepalingen bevatten in de materiële betekenis van het woord, zoals bijvoorbeeld leningen en domeinverrichtingen, alsook individuele beslissingen.

² Dat is des te meer het geval nu de wijzigingen waarin die bepaling voorziet evenzeer kunnen worden aangebracht middels het decreet waarbij instemming wordt verleend aan het samenwerkingsakkoord waarvan de gemachtigde gewag maakt.

³ Aangezien het om een voorontwerp van decreet gaat, wordt onder “rechtsgrond” de conformiteit met hogere rechtsnormen verstaan.

Gelet daarop is de afdeling Wetgeving niet bevoegd om advies te geven over artikel 3 van het voorontwerp, waarbij de decreetgever toestemming verleent aan de Vlaamse Regering om een gebouw te verkopen aan de stad Antwerpen. Die bepaling heeft immers geen normatieve draagwijdte.

Evenmin is de afdeling Wetgeving bevoegd om advies te verlenen over artikel 16 van het voorontwerp. Die bepaling machtigt een begrotingsfonds om in 2025 éénmalig maximaal 1.343 keuro van orderekening 8T0434700 te ontvangen. Een dergelijke bepaling die louter een eenmalige budgettaire operatie tot voorwerp heeft, heeft geen normatieve draagwijdte.

VORMVEREISTEN

1.1. Luidens artikel 7, eerste lid, van het decreet van 23 november 2023 ‘over het jeugd- en kinderrechtenbeleid en de ondersteuning van het jeugdwerk’ wordt bij elk ontwerp van decreet dat wordt ingediend bij het Vlaams Parlement, een kind- en jongereneffectrapport, afgekort JoKER, gevoegd, als de voorgenomen beslissing het belang van personen jonger dan vijftientig jaar rechtstreeks raakt.

1.2. De artikelen 17 en 18 van het voorontwerp strekken tot de opheffing van het deelproject deeltijdse tewerkstelling voor deeltijds lerenden. Artikel 1, 1°, van het koninklijk besluit van 27 april 2007 ‘houdende de algemene uitvoeringsbepalingen van de maatregelen ten gunste van de tewerkstelling van jongeren in social profitsector voortvloeiend uit de wet van 23 december 2005 betreffende het generatiepact’ definieert het begrip “laaggeschoolde jongere” als: “de persoon die de leeftijd van 30 jaar niet bereikt heeft, die niet meer aan de leerplicht onderworpen is en die maximaal houder is van een diploma of getuigschrift van het hoger secundair onderwijs”. Bijgevolg omvat het voorontwerp een maatregel die minstens ten dele “het belang van personen jonger dan vijftientig jaar rechtstreeks raakt”.

1.3. Artikel 7, tweede lid, van het decreet van 23 november 2023 luidt:

“Het JoKER is een openbaar document dat ten minste de volgende informatie bevat:

1° een beschrijving van het effect van de voorgenomen beslissing op de situatie van het kind of de jongere;

2° een beschrijving van het effect op de situatie van het kind of de jongere zonder de voorgenomen beslissing;

3° alternatieven voor de voorgestelde beslissing, inzonderheid een beschrijving van de beoogde maatregelen om belangrijke nadelige gevolgen van de beslissing voor de situatie van het kind of de jongere te vermijden, te beperken en zo mogelijk te verhelpen.”

Luidens artikel 8 van het besluit van de Vlaamse Regering van 9 februari 2024 ‘tot uitvoering van het Jeugddecree van 23 november 2023’ kan de Vlaamse Regering een voorontwerp van decreet dat voldoet aan de voorwaarde, vermeld in artikel 7, eerste lid, van het Jeugddecree van 23 november 2023, alleen goedkeuren als er een kind- en jongereneffectrapport bij gevoegd is, dat is opgesteld conform de bepalingen van het voormelde decreet. De minister, bevoegd voor de jeugd, dient toe te zien op de naleving van de voormelde verplichting.

Dezelfde bepaling van het besluit van de Vlaamse Regering legt op dat het kind- en jongereneffectrapport een onderdeel vormt van de memorie van toelichting bij een dergelijk ontwerp van decreet.

1.4. Uit het dossier en de aan de Raad van State bezorgde documenten en toelichting blijkt niet dat een document is opgemaakt dat de informatie bevat die bedoeld is in artikel 7, tweede lid, van het decreet van 23 november 2023, en, *a fortiori*, dat een JoKER is opgenomen in de memorie van toelichting.

Uit dit alles volgt dat alsnog een JoKER dient te worden opgesteld die de bedoelde informatie bevat en dat dit document deel moet uitmaken van de memorie van toelichting.

2.1. Blijkens de stukken gevoegd bij de adviesaanvraag heeft de Vlaamse Regering op 2 mei 2025 beslist de Vlaamse minister bevoegd voor het budgettair beleid te gelasten over het voorliggende voorontwerp het spoedadvies in te winnen van een reeks instanties en adviesraden.⁴ Die adviezen worden gelijktijdig met de voorliggende adviesaanvraag ingewonnen, en zijn bijgevolg nog niet gegeven.

2.2. Bovendien heeft de Vlaamse Regering beslist dat over bepalingen van dit voorontwerp zal worden onderhandeld in een gemeenschappelijke vergadering van het sectorcomité X (onderwijs Vlaamse Gemeenschap) en van de onderafdeling “Vlaamse Gemeenschap” van afdeling 2 van het Comité voor de provinciale en de plaatselijke overheidsdiensten en in een vergadering van het overkoepelend onderhandelingscomité van het gesubsidieerd vrij onderwijs, het Vlaams Onderhandelingscomité voor de Basiseducatie en het Vlaams Onderhandelingscomité voor het hoger onderwijs. Het resultaat van deze onderhandelingen is de Raad van State niet bekend.

3. Indien de aan de Raad van State voorgelegde tekst ten gevolge van het vervullen van de vormvereisten nog wijzigingen zou ondergaan, moeten de gewijzigde bepalingen, ter inachtneming van het voorschrift van artikel 3, § 1, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, nog aan de afdeling Wetgeving worden voorgelegd.

⁴ Het gaat met name om de Sociaal Economische Raad van Vlaanderen (SERV), de Vlaamse Onderwijsraad (VLOR), de Vlaamse Raad voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin (WVG), de Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media (SARC), de Strategische Adviesraad Landbouw en Visserij (SALV), de Mobiliteitsraad (MORA), de Milieu- en Natuurraad (Minaraad) en de Strategische Adviesraad voor Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed (SARO).

ONDERZOEK VAN DE TEKST

HOOFDSTUK 1 – ALGEMENE BEPALINGEN

Bij dit hoofdstuk zijn geen opmerkingen te maken.

HOOFDSTUK 2 – CULTUUR, JEUGD, SPORT EN MEDIA

Afdeling 1 – Uitbreiding van begrotingsfonds voor de classificatie van Belgische bioscoopfilms met een classificatiesysteem voor audiovisuele media

De adviesaanvraag is niet ontvankelijk wat betreft het enige artikel van deze afdeling.

HOOFDSTUK 3 – KANSELARIJ, BESTUUR, BUITENLANDSE ZAKEN EN JUSTITIE

Afdeling 1 – Machtiging tot verkoop van een gebouw bestemd voor culturele activiteiten (Vlaams Museum voor Hedendaagse Kunst te Antwerpen)

Zoals hiervóór is opgemerkt onder de rubriek “Bevoegdheid van de Raad van State”, is de Raad van State, afdeling Wetgeving, niet bevoegd om advies te geven over het enige artikel van deze afdeling.

Afdeling 2 – Financiering lokale besturen: Gemeentefonds

Artikel 5

Artikel 5 van het voorontwerp strekt ertoe in artikel 13 van het decreet van 5 juli 2002 ‘tot vaststelling van de regels inzake de dotatie en de verdeling van het Vlaams Gemeentefonds’ een lid in te voegen naar luid waarvan als gemeenten worden samengevoegd, in het eerste jaar van de samenvoeging elk voorschot aan de nieuwe gemeente en elk voorschot aan het nieuwe OCMW bestaat uit de som van de voorschotten aan respectievelijk de oude gemeenten en de oude OCMW’s, die volgens het eerste lid⁵ van dat artikel zijn berekend. Die bepaling treedt blijkens artikel 22 van het voorontwerp in werking op de tiende dag na de publicatie (lees: “bekendmaking”) van het aan te nemen decreet in het Belgisch Staatsblad.

Uit het bestaande enige lid van het voormelde artikel 13, dat het eerste lid wordt van die bepaling, blijkt evenwel dat het voorschot waarvan in de ontworpen regeling gewag wordt gemaakt, wordt uitbetaald op het einde van de maanden januari tot en met oktober van elk jaar. Gelet hierop rijst de vraag hoe voorschotten aan samengevoegde gemeenten en OCMW’s werden berekend en uitbetaald voor de inwerkingtreding van de ontworpen bepaling.

⁵ Thans het enige lid van die bepaling.

Volgens de memorie van toelichting “verduidelijkt” deze bepaling “hoe de voorschotten voor de nieuwe gemeenten en de nieuwe OCMW’s in het jaar van de samenvoeging worden berekend”. Hieromtrent om toelichting gevraagd, verklaarde de gemachtigde dat deze voorschotten thans aan de samengevoegde gemeenten en OCMW’s wordt uitbetaald volgens de regels bepaald in het bestaande enige lid van artikel 13 van het decreet van 5 juli 2002:

“De nieuwe gemeente en het nieuwe OCMW zijn de rechtsopvolgers van de samengevoegde gemeenten en OCMW’s en nemen op de samenvoegingsdatum alle rechten over van die samengevoegde besturen (artikel 350, eerste lid, 5°, van het Decreet over het lokaal bestuur van 22/12/2017).

De berekening van de voorschotten voor de nieuwe besturen is in het eerste jaar van de samenvoeging volledig gebaseerd op de berekening van de voorschotten voor de (opgeheven) samengevoegde besturen. De voorschotten voor de samengevoegde gemeenten en OCMW’s werden berekend conform het huidige artikel 13 van het Gemeentefondsdecreet van 5 juli 2002. Artikel 13 van het Gemeentefondsdecreet bepaalt dat op het einde van de maanden januari tot en met oktober van elk jaar aan elke gemeente en aan elk OCMW een voorschot wordt uitbetaald dat gelijk is aan één tiende van hun aandeel. De voorschotten voor 2025 van de samengevoegde gemeenten en OCMW’s bedragen van januari tot en met oktober 1/10 van hun laatste definitieve aandeel, namelijk dat voor 2024. De nieuwe gemeenten en OCMW’s ontvangen als rechtsopvolgers in 2025 de som van de op die wijze berekende voorschotten voor de oude gemeenten en OCMW’s. Vanaf 2026 worden de voorschotten voor de nieuwe besturen berekend op basis van het definitief vastgestelde aandeel voor 2025 van die besturen en rekening houdend met de tijdig overeengekomen verdeelsleutel tussen de nieuwe gemeente en het nieuwe OCMW (of 8% bij gebrek daaraan).

Het tweede lid van artikel 13 voegt op zich dus geen nieuwe berekeningswijze voor de voorschotten van de nieuwe besturen in, maar beoogt enkel de berekeningswijze voor het eerste jaar van de samenvoeging voor die besturen te verduidelijken.”

Vermits in het ontworpen artikel 13, tweede lid, van het decreet van 5 juli 2002 wordt bepaald dat in het eerste jaar van de samenvoeging elk voorschot aan de nieuwe gemeente en elk voorschot aan het nieuwe OCMW bestaat uit de som van de voorschotten aan respectievelijk de oude gemeenten en de oude OCMW’s, die volgens het eerste lid zijn berekend, kan worden aangenomen dat die bepaling geen nieuwe berekeningswijze bevat van de voorschotten, die voor de samengevoegde gemeenten thans op grond van het enige lid van artikel 13 zijn gebeurd. Ofschoon dit betekent dat de ontworpen regeling strikt genomen overbodig is, kan ze omwille van de rechtszekerheid worden aanvaard.

Afdeling 3 – Financiering lokale besturen: responsabiliseringsbijdragen

Algemene opmerkingen

1. De artikelen 6 en 7 van het voorontwerp strekken tot wijziging van respectievelijk artikel 26 en artikel 28 van het programmadecreet van 20 december 2019 ‘bij de begroting 2020’. Te dien aanzien moet er evenwel op worden gewezen dat de laatstgenoemde bepalingen door het Grondwettelijk Hof bij arrest nr. 155/2021 van 28 oktober 2021 werden vernietigd “doch enkel in zoverre zij niet in een dotatie voorzien die, wegens de pensioenlasten van hun vastbenoemd personeel, wordt toegekend aan de gemeenten en de OCMW’s die niet zijn aangesloten bij het

Gesolidariseerde Pensioenfonds van de provinciale en plaatselijke besturen”. Het Hof kwam tot dit oordeel op grond van de volgende overwegingen:

“B.18. Het door de verzoekende partijen bekritiseerde verschil in behandeling tussen, enerzijds, de bij het Gesolidariseerde Pensioenfonds aangesloten lokale besturen, die een responsabiliseringsbijdrage zoals bedoeld in de artikelen 19 en 20 van de wet van 24 oktober 2011 moeten betalen en aan wie op grond van de bestreden bepalingen een dotatie wordt toegekend, en, anderzijds, de lokale besturen die niet aangesloten zijn bij hetzelfde Pensioenfonds en die geen recht hebben op een dergelijke dotatie, berust op een objectief criterium van onderscheid, namelijk het al dan niet aangesloten zijn bij het Gesolidariseerde Pensioenfonds.

B.19. De dotatie waarin de bestreden bepalingen voorzien en die bij wege van algemene financiering wordt toegekend, beoogt de structurele financiële moeilijkheden tegen te gaan die de gemeenten en de OCMW’s ondervinden door de pensioenlasten die op hen rusten. Door *a priori* van die dotatie de besturen uit te sluiten die niet zijn aangesloten bij het Gesolidariseerde Pensioenfonds, hanteert de decreetgever een criterium van onderscheid dat niet relevant is in het licht van dat doel. Ook die besturen moeten immers instaan voor de financiering van de pensioenen van hun vastbenoemd personeel, en zij kunnen zich daarbij evengoed in een situatie bevinden waarin de loonmassa dermate laag is ten opzichte van de pensioenlasten, dat zulks leidt tot structurele financiële moeilijkheden.

B.20. De bestreden bepalingen schenden bijgevolg de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in zoverre zij niet in een dotatie voorzien die, wegens de pensioenlasten van hun vastbenoemd personeel, wordt toegekend aan de gemeenten en de OCMW’s die niet zijn aangesloten bij het Gesolidariseerde Pensioenfonds.

(...).”

Nog volgens het Grondwettelijk Hof kwam het uitsluitend aan de decreetgever toe een einde te maken aan de vastgestelde lacune en de criteria te bepalen voor de toekenning van een financiële tegemoetkoming aan de bedoelde gemeenten en OCMW’s.⁶

2. De wijzigingen van de artikelen 26 en 28 van het programmadecreet van 20 december 2019 waarin de artikelen 6 en 7 van het voorontwerp voorzien, strekken er niet toe de door het Grondwettelijk Hof vastgestelde lacune ongedaan te maken. Hierop gewezen verklaarde de gemachtigde:

“Er waren op 1 januari 2020 slechts een beperkt aantal besturen die niet aangesloten waren bij het Gesolidariseerde Pensioenfonds: de gemeentebesturen en OCMW’s van Tessenderlo, Zonhoven en Hechtel-Eksel en het OCMW van Lummen. Al die besturen zijn intussen wel aangesloten: de gemeenten en OCMW’s van Tessenderlo en Zonhoven en het OCMW van Lummen vanaf 1 januari 2022 en de gemeente en het OCMW van Hechtel-Eksel vanaf 1 januari 2023. Alle gemeenten en OCMW’s zijn op dit ogenblik dus aangesloten bij het Gesolidariseerde Pensioenfonds.

Om tegemoet te komen aan het arrest van het Grondwettelijk Hof en de gedeeltelijke vernietiging van de artikelen 26 tot en met 28 van het programmadecreet bij de begroting 2020, werd aan de besturen die op 1 januari 2020 reeds bestonden maar op die datum nog niet waren aangesloten bij het Gesolidariseerde Pensioenfonds, een bijkomende subsidie toegekend ter compensatie van de jaren waarin zij nog geen subsidie konden

⁶ GwH 28 oktober 2021, nr. 155/2021, B.20.

ontvangen op basis van artikel 26 en 27 van het programmadecreet bij de begroting 2020. Die bijkomende subsidies werden *ad nominatim* ingeschreven in de uitgavenbegrotingen van de Vlaamse Gemeenschap en zijn gebaseerd op gegevens van na de aansluiting van die besturen bij het Gesolidariseerde Pensioenfonds en dus volledig op de logica van de responsabilisering.”

3. Uit het antwoord van de gemachtigde kan worden opgemaakt dat thans alle Vlaamse lokale besturen aangesloten zijn bij het Gesolidariseerd Pensioenfonds, en dat ze derhalve alle aanspraak kunnen maken op de dotatie waarin artikel 26 van het programmadecreet van 20 december 2019 voorziet.

Dat lijkt ook voor de toekomst het geval te zijn. Uit artikel 5, § 1, van de wet van 24 oktober 2011 ‘tot vrijwaring van een duurzame financiering van de pensioenen van de vastbenoemde personeelsleden van de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten en van de lokale politiezones, tot wijziging van de wet van 6 mei 2002 tot oprichting van het fonds voor de pensioenen van de geïntegreerde politie en houdende bijzondere bepalingen inzake sociale zekerheid en houdende diverse wijzigingsbepalingen’ lijkt immers voort te vloeien dat de gemaakte aansluitingen onherroepelijk zijn. Bovendien worden blijkens artikel 5, § 2, van diezelfde wet nieuw op te richten lokale besturen ambtshalve, van rechtswege en onherroepelijk aangesloten bij het Gesolidariseerde Pensioenfonds van de provinciale en plaatselijke besturen vanaf het ogenblik waarop deze de werkgever worden van vastbenoemd personeel.

Voor zover er effectief geen lokale besturen zijn (en zullen zijn) die niet aangesloten zijn bij het Gesolidariseerd Pensioenfonds en die daardoor niet in aanmerking komen voor de dotatie waarin artikel 26 van het programmadecreet van 20 december 2019 voorziet, kan worden aangenomen dat het door het Grondwettelijk Hof ongrondwettig bevonden verschil in behandeling niet langer bestaat en dat een verder optreden van de decreetgever niet is vereist. Indien evenwel in de toekomst de juridische context zou wijzigen, en het bijvoorbeeld mogelijk wordt de aansluiting bij het Gesolidariseerd Pensioenfonds ongedaan te maken, zal de decreetgever alsnog de door het Grondwettelijk Hof vastgestelde lacune ongedaan moeten maken.

Bijzondere opmerkingen

Artikel 7

In het ontworpen artikel 28, eerste lid, van het programmadecreet van 20 december 2019 (artikel 7, 1°, van het voorontwerp) wordt bepaald dat de vastgestelde bedragen aan de besturen jaarlijks uiterlijk op 23 december volledig worden betaald (in plaats van op de eerste werkdag van de maand december van elk jaar). Luidens het ontworpen artikel 28, tweede lid, van hetzelfde decreet (artikel 7, 2°, van het voorontwerp) worden, als het begrotingskrediet voor een bepaald jaar ontoereikend is, de dotaties aan de besturen *pro rata* het beschikbare begrotingskrediet uiterlijk betaald op 23 december.

Gevraagd wanneer die bedragen ten laatste moeten worden betaald in het geval dat 23 december geen werkdag is, antwoordde de gemachtigde:

“Artikel 7 vermeldt dat de dotatie jaarlijks uiterlijk op 23 december volledig wordt betaald. Als 23 december geen werkdag is wordt de dotatie ten laatste uitbetaald op de laatste werkdag voor 23 december.”

Artikel 8

Luidens het ontworpen artikel 28/1 van het programmadecreet van 20 december 2019 wordt de dotatie vermeld in artikel 26 van hetzelfde decreet gebruikt voor de algemene financiering van de besturen vermeld in diezelfde bepaling en is ze volledig vrij van verantwoordings- en rapporteringsverplichtingen.

De vaststelling dat de dotatie waarin artikel 26 van het programmadecreet van 20 december 2019 voorziet, deel uitmaakt van de algemene financiering van de gemeenten, vloeit evenwel voort uit de regeling van die dotatie zelf. Dat blijkt overigens uit het voormelde arrest nr. 155/2021 waarin het Grondwettelijk Hof erop wees dat met die dotatie wordt beoogd “op algemene wijze de budgettaire situatie van de gemeenten te verbeteren en de normale werking van de ondergeschikte besturen en de lokale autonomie te vrijwaren” en dat “[d]e gemeenten (...) vrij [blijven] om de bestemming van de toegekende financiële middelen te kiezen”, om te besluiten dat die dotatie moet worden beschouwd “als een bijkomende algemene financiering, naast de algemene financiering die gebeurt via het Gemeentefonds en andere algemene werkingssubsidies, die past in het kader van de bevoegdheid die aan de gewesten is toegewezen in artikel 6, § 1, VIII, eerste lid, 9°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980”.⁷

In zoverre het ontworpen artikel 28/1 blijkens de memorie van toelichting “expliciet [wil] duiden dat de dotatie op basis van de responsabiliseringsbijdragen een algemene financieringssubsidie is”, is die bepaling derhalve overbodig.

Meer nog, de ontworpen bepaling kan tot verwarring aanleiding geven, in zoverre ze de indruk wekt dat het gegeven dat de dotatie waarin artikel 26 van het programmadecreet van 20 december 2019 voorziet deel uitmaakt van de algemene financiering van de lokale besturen, afhankelijk is van of kan worden vastgesteld door een dergelijke bepaling, terwijl dat, zoals vermeld, uit de regeling van die dotatie zelf voortvloeit. Zo zou een regeling waarbij de gemeenten verplicht worden een aan hen toegekende dotatie aan een welbepaalde opdracht te besteden, niet beschouwd kunnen worden als een deel van de algemene financiering van de gemeenten, zelfs al zou in die regeling worden bepaald dat dit wel het geval is.

Gelet op wat voorafgaat kan artikel 8 van het voorontwerp beter worden weggelaten.

⁷ GwH 28 oktober 2021, nr. 155/2021, B.12.1 en B.12.3.

Afdeling 4 – Financiering open ruimte

Artikel 11

Luidens het ontworpen artikel 25/1 van het programmadecreet van 20 december 2019 wordt de algemene werkingssubsidie waarin artikel 22 van dat decreet voorziet, gebruikt voor de algemene financiering van de gemeenten van het Vlaamse Gewest en is ze volledig vrij van verantwoordings- en rapporteringsverplichtingen.

Om dezelfde redenen als die vermeld omtrent artikel 8 van het voorontwerp, kan die bepaling beter worden weggelaten.

HOOFDSTUK 4 – MOBILITEIT EN OPENBARE WERKEN

Afdeling 1 – Aanpassing drempelbedrag Verkeersveiligheidsfonds

Bij deze afdeling zijn geen opmerkingen te maken.

HOOFDSTUK 5 – OMGEVING

Afdeling 1 – Aanpassing financiering watersanering

Bij deze afdeling zijn geen opmerkingen te maken.

HOOFDSTUK 6 – ONDERWIJS EN VORMING

Afdeling 1 – Bijstellen toekenning jaarlijkse aanvullende vte/leraarsuren/punten/werkingsmiddelen ten behoeve van de asielproblematiek

Bij deze afdeling zijn, naast de opmerking over de terugwerkende kracht (zie verder bij artikel 23), geen opmerkingen te maken.

HOOFDSTUK 7 – WERK, ECONOMIE, WETENSCHAP, INNOVATIE, LANDBOUW EN SOCIALE ECONOMIE

Afdeling 1 – Overdracht saldo orderekening ‘EEN’ naar fonds van VLAIO

Zoals hiervóór is opgemerkt onder de rubriek “Bevoegdheid van de Raad van State”, is de Raad van State, afdeling Wetgeving, niet bevoegd om advies te geven over het enige artikel van deze afdeling.

Afdeling 2 – Stopzetting Jongerenbonus non-profit vanaf 1 september 2025

Bij deze afdeling zijn, naast de opmerking in verband met de vormvereisten, geen opmerkingen te maken.

HOOFDSTUK 8 – WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

Afdeling 1 – Werking en toelagen preventief gezondheidsbeleid: variabel krediet Milieugezondheidszorg

De adviesaanvraag is niet-ontvankelijk wat betreft het enige artikel van deze afdeling.

Afdeling 2 – Wijziging van het Groeipakketdecreet van 2018

Bij deze afdeling zijn geen opmerkingen te maken.

HOOFDSTUK 9 – FINANCIËN EN BEGROTING

Afdeling 1 – Verduidelijking beperkte indexatie

Artikel 21

1. Artikel 21 van het voorontwerp beoogt artikel 55 van het programmadecreet van 20 december 2024 ‘bij de begroting 2025’ te wijzigen. Laatstgenoemde bepaling houdt in beginsel⁸ in zowel voor de werkingsmiddelen binnen de begroting (paragraaf 1) als de werkingsmiddelen binnen de begroting onderwijs (paragraaf 2) die geen loongebonden uitgaven uitmaken en waarvan de evolutie gekoppeld is aan de schommelingen van een prijsindexcijfer, dat de indexaanpassing in de begrotingsjaren 2025, 2028 en 2029 slechts voor 50 procent wordt verrekend en dat geen indexaanpassing plaatsvindt in de begrotingsjaren 2026 en 2027.

Artikel 21 van het voorontwerp wijzigt enkel artikel 55, § 1, eerste lid, van het programmadecreet van 20 december 2024, en voegt twee zinnen aan die bepaling toe, waardoor, zo wordt in de memorie van toelichting voorgehouden, wordt verduidelijkt enerzijds “dat de niet-verkregen indexaties achteraf niet kunnen worden ingehaald” en anderzijds “dat de genoemde grens van 50 procent uitsluitend geldt voor de stijging van de index ten opzichte van het voorafgaande jaar.”

2. De Afdeling Wetgeving van de Raad van State stelt vast dat enkel artikel 55, § 1, eerste lid, van het programmadecreet van 2024, dat betrekking heeft op de werkingsmiddelen binnen de begroting van de Vlaamse Gemeenschap, wordt gewijzigd en niet artikel 55, § 2, eerste lid, dat betrekking heeft op de werkingsmiddelen binnen de begroting onderwijs van de

⁸ Sommige tegemoetkomingen worden immers uitgezonderd.

Vlaamse Gemeenschap en dat voorziet in een gelijkaardige beperking van de indexering. Nochtans werden de middelen bedoeld in respectievelijk de artikelen 55, § 1, en 55, § 2, tot nog toe altijd op dezelfde wijze behandeld. De vraag rijst of de verschillende behandeling van die werkingsmiddelen⁹ effectief de bedoeling is van de stellers van het ontwerp.

Hierover ondervraagd, verklaarde de gemachtigde het volgende:

“De Raad van State wijst terecht op een euvel in de bestaande ontwerptekst. Wij stellen dan ook voor om de hierna vermelde zinnen evenzeer aan artikel 55, § 2, eerste lid van het programmadecreet bij de begroting 2025 van 20 december 2024 toe te voegen, zodat er consistentie is in de toepassing van de regelingen.

‘De voorgaande bepalingen doen geen afbreuk aan de gedeeltelijke verrekening of de niet-verrekening van indexaanpassingen in voorafgaande jaren. De in voorgaande bepaling bedoelde 50 procent geldt enkel voor de indexstijging ten opzichte van het voorgaande jaar.’”

Onder voorbehoud van wat hierna wordt opgemerkt over de terugwerkende kracht (opmerking 4), kan hiermee worden ingestemd. Gelet op de weerslag die een dergelijke wijziging heeft op de begroting zal over deze wijziging evenwel nog het advies van de Inspectie van Financiën moeten worden gevraagd en het begrotingsakkoord nog moeten worden verkregen.

3. De ontworpen bepaling heeft tot gevolg dat de beperkte indexering die artikel 55 van het programmadecreet van 20 december 2024 heeft ingevoerd zeer strikt zal worden toegepast. Het past dan ook te verwijzen naar hetgeen de Raad van State reeds eerder heeft opgemerkt over de mogelijke gevolgen op lange termijn van een aanhoudende niet-indexering, gecombineerd met een gedeeltelijke met de helft verlaagde niet-indexering, in het licht van het beschermingsniveau geboden door artikel 23 van de Grondwet.¹⁰

4.1. Uit artikel 23 van het voorontwerp volgt dat de wijziging aan het indexmechanisme met terugwerkende kracht, met ingang van 1 januari 2025 wordt doorgevoerd.

In de memorie van toelichting wordt die terugwerkende kracht als volgt verantwoord:

“Met deze toevoeging wordt de toepassing van de gedeeltelijke verrekening of de niet-verrekening van de indexaanpassing verduidelijkt, naar aanleiding van enkele adviezen van de Inspectie van Financiën. Het gaat om een verduidelijking van wat oorspronkelijk de bedoeling was en van hoe de huidige bepalingen worden toegepast.”

⁹ Die verschillende behandeling zou overigens ook leiden tot een verschillende behandeling van de bestemmelingen van de werkingsmiddelen naargelang die middelen al dan niet uit de onderwijsbegroting komen. De bestemmelingen van werkingsmiddelen uit de begroting van de Vlaamse Gemeenschap lijken immers onderworpen te zijn aan een striktere beperking van de indexering dan de bestemmelingen van werkingsmiddelen uit de onderwijsbegroting.

¹⁰ Adv.RvS 66.660/1/3 van 25 oktober 2019 over een voorontwerp dat heeft geleid tot het programmadecreet van 20 december 2019 ‘bij de begroting 2020’, *Parl.St.* VI.Parl. 2019-20, nr. 152/1, 115-116 en adv.RvS 77.161/1-3-16 van 4 november 2024 over een voorontwerp dat heeft geleid tot het programmadecreet van 20 december 2024 ‘bij de begroting 2025’, *Parl.St.* VI.Parl. 2024-25, nr. 121/1, 90.

Gevraagd naar een nadere verantwoording van de terugwerkende kracht, verklaarde de gemachtigde het volgende:

“De toevoeging van de laatste twee zinnen in artikel 55, §1, eerste lid, heeft als doel de correcte toepassing van de indexering te waarborgen, zonder afbreuk te doen aan de besluitvorming van de voorgaande jaren. Hierdoor sluit de formulering beter aan bij de huidige praktijk (cfr. de aanpassing bij programmadecreet van 20 december 2024 waarbij in het programmadecreet van 20 december 2019 bij de begroting 2020 de term ‘werkingsmiddelen’ werd verduidelijkt). Door die verduidelijking wordt de feitelijke toepassing, die reeds in de praktijk wordt gehanteerd, expliciet vastgelegd. Het is van belang te benadrukken dat de toepassing van de 50 procent verrekening uitsluitend betrekking heeft op de indexstijging ten opzichte van het voorgaande jaar. Dat garandeert een consistente toepassing van de indexering.”

4.2. Met de hierboven weergegeven verantwoording voor de terugwerkende kracht van artikel 23 van het ontwerp lijken de stellers van het voorontwerp aan artikel 55 van het programmadecreet van 20 december 2024 een welbepaalde uitlegging te willen geven, met ingang van de datum van inwerkingtreding van het genoemde artikel 55, ook al is artikel 23 van het ontwerp formeel niet als een interpretatieve decreetsbepaling geredigeerd.¹¹

Luidens artikel 133 van de Grondwet kan alleen het decreet een authentieke uitlegging van decreten geven. Een interpretatieve decreetsbepaling zou overigens slechts aanvaardbaar zijn voor zover aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan.¹² Een wetsbepaling is interpretatief wanneer ze aan een bepaling een betekenis geeft die de wetgever bij de aanneming ervan heeft willen geven en die zij redelijkerwijze kon krijgen.¹³ Het is eigen aan een interpretatieve bepaling dat zij gevolg heeft op de datum van de inwerkingtreding van de geïnterpreteerde bepaling;¹⁴ de waarborg van de niet-retroactiviteit van de wetten, waarvan slechts onder bepaalde voorwaarden kan worden afgeweken,¹⁵ kan evenwel niet worden omzeild door een wetsbepaling met terugwerkende kracht als een interpretatieve wetsbepaling voor te stellen.¹⁶ Om die reden is het in voorkomend geval van belang om er zich van te verzekeren dat een ontworpen bepaling effectief een interpretatie of uitlegging uitmaakt van een al bestaande en toegepaste wetsbepaling en dat ermee inhoudelijk geen nieuwe rechtsregels worden toegevoegd aan het bestaande normenarsenaal.

¹¹ Uit de memorie van toelichting valt evenmin de bedoeling af te leiden om een interpretatieve decreetsbepaling aan te nemen, laat staan dat daarvoor een verantwoording zou worden gegeven in het licht van de hiertoe vereiste voorwaarden.

¹² Omzendbrief VR 2019/4 ‘betreffende de Wetgevingstechniek’, aanwijzingen 51, 4°, 150, 4° en 174.

¹³ GwH 21 juni 2006, nr. 102/2006, B.5.2; GwH 1 september 2008, nr. 128/2008, B.8.1; GwH, 12 november 2009, nr. 180/2009, B.5; GwH 26 november 2009, nr. 192/2009, B.7; GwH 15 december 2011, nr. 188/2011, B.4; GwH 12 juli 2012, nr. 90/2012, B.13.2; GwH 7 november 2013, nr. 150/2013, B.4; GwH 6 oktober 2016, nr. 126/2016, B.5.

¹⁴ GwH 12 november 2009, nr. 180/2009, B.5; GwH 12 juli 2012, nr. 90/2012, B.13.2; GwH 7 november 2013, nr. 150/2013, B.4; GwH 6 oktober 2016, nr. 126/2016, B.5.

¹⁵ Zie bv. GwH 15 december 2011, nr. 188/2011, B.8; GwH 31 mei 2012, nr. 68/2012, B.13; GwH 9 oktober 2014, nr. 146/2014, B.10.1; GwH 6 oktober 2016, nr. 126/2016, B.7.3.

¹⁶ GwH 19 december 2002, nr. 189/2002, B.12.2; GwH 21 juni 2006, nr. 102/2006, B.5.2; GwH 15 december 2011, nr. 188/2011, B.4; GwH 6 oktober 2016, nr. 126/2016, B.5; GwH 1 juni 2017, nr. 68/2017, B.3.

Zo het effectief gaat om een interpretatieve wetsbepaling ligt de verantwoording van het retroactieve effect ervan, dat inhoudt dat de geïnterpreteerde wetsbepaling moet worden geacht steeds de draagwijdte te hebben gehad zoals omschreven in de interpretatieve wet,¹⁷ in het interpretatieve karakter zelf van de betrokken wet.¹⁸ Zo niet dient aan de voorwaarden te zijn voldaan op grond waarvan kan worden afgeweken van het beginsel van de niet-retroactiviteit van de wetten.¹⁹ Interpretatieve wetten dienen immers niet te beantwoorden aan de gebruikelijke voorwaarden waaronder kan worden afgeweken van niet-retroactiviteit, onder voorbehoud evenwel van het strafrechtelijk wettigheidsbeginsel en van de eerbied voor de in kracht van gewijsde gegane rechterlijke beslissingen zoals uitdrukkelijk bepaald in artikel 7 van het Gerechtelijk Wetboek.²⁰

Een interpretatieve wet vindt haar bestaansreden in het opheffen van de rechtsonzekerheid die is ontstaan door het onzekere of het betwiste karakter van een wetsbepaling.²¹ Derhalve is een interpretatieve bepaling alleen aanvaardbaar wanneer de tekst die de wetgever beoogt uit te leggen, onduidelijk is en voor een verschillende interpretatie in bijvoorbeeld de rechtspraak vatbaar.²² De betekenis die de wetgever in de interpretatieve wet aan de betrokken wetsbepaling heeft gegeven, moet eraan door de rechter ook zonder tussenkomst van de wetgever kunnen worden gegeven.²³⁻²⁴

4.3. Het komt de Afdeling Wetgeving van de Raad van State voor dat artikel 23 van het voorontwerp niet als een interpretatieve bepaling kan worden beschouwd. Vooreerst is de bepaling niet als zodanig geconcipieerd en wordt haar uitdrukkelijk terugwerkende kracht toegekend, wat overbodig zou zijn voor een interpretatieve bepaling. Bovendien blijkt uit de bewoordingen van de huidige tekst van artikel 55 van het programmadecreet van 20 december 2024 nergens dat, enerzijds, de indexaanpassing voor slechts 50 procent uitsluitend zal worden toegepast ten aanzien van het voorafgaande jaar en, anderzijds, “de niet-verkregen indexaties achteraf niet kunnen worden ingehaald”. Die bedoeling blijkt evenmin uit de memorie van toelichting bij het ontwerp van decreet dat heeft geleid tot het programmadecreet van 20 december 2024.²⁵ Er kan dus moeilijk

¹⁷ GwH 19 december 2002, nr. 189/2002, B.12.1; GwH 21 juni 2006, nr. 102/2006, B.5.2; GwH 1 september 2008, nr. 128/2008, B.8.4; GwH 15 december 2011, nr. 188/2011, B.4; GwH 11 mei 2017, nr. 54/2017, B.6.5.

¹⁸ GwH 1 september 2008, nr. 128/2008, B.8.6; GwH 12 november 2009, nr. 180/2009, B.9; GwH 6 oktober 2016, nr. 126/2016, B.5; GwH 1 juni 2017, nr. 68/2017, B.3.

¹⁹ GwH 1 september 2008, nr. 128/2008, B.8.6; GwH 15 december 2011, nr. 188/2011, B.7; GwH 6 oktober 2016, nr. 126/2016, B.7.3.

²⁰ Zie in dat verband bv. P. POPELIER, noot onder GwH 7 december 2005, nr. 177/2005, RW 2005-06, 1251 e.v.

²¹ Zie hierover o.m. W. VERRIJDT, “De interpretatieve wet: retroactiviteit en rechtszekerheid”, *TBP* 2007, 259-280.

²² Zie bv. adv.RvS 61.230/1 en 61.231/1 van 2 mei 2017 over een voorstel dat heeft geleid tot de wet van 11 oktober 2018 ‘tot wijziging van de arbeidswet van 16 maart 1971 voor wat het zondagswerk betreft’ (*Parl.St.* Kamer 2016-17, nr. 54-584/5).

²³ Cass. 17 januari 2008, F.07.0057.N; Cass. 7 april 2016, F.14.0097.N; Cass. 24 januari 2017, P.16.0893.N.

²⁴ Zie bv. adv.RvS 61.230/1 en 61.231/1 van 2 mei 2017 over een voorstel dat heeft geleid tot de wet van 11 oktober 2018 ‘tot wijziging van de arbeidswet van 16 maart 1971 voor wat het zondagswerk betreft’ (*Parl.St.* Kamer 2016-17, nr. 54-584/5); adv.RvS 61.750/3 van 1 augustus 2017 over een voorontwerp dat heeft geleid tot de wet van 17 december 2017 ‘houdende diverse fiscale bepalingen II’ (*Parl.St.* Kamer 2017-18, nr. 54-2764/1).

²⁵ Over de ontworpen bepaling die heeft geleid tot artikel 55 werd in de memorie van toelichting het volgende opgemerkt:

worden volgehouden dat de interpretatie die de stellers van het ontwerp geven aan de huidige tekst van artikel 55 van het programmadecreet van 20 december 2024 reeds ligt besloten in de tekst van die bepaling. Aldus lijkt artikel 23 van het ontwerp wel degelijk de draagwijdte van artikel 55 van het programmadecreet van 20 december 2024 te wijzigen door nieuwe voorwaarden toe te voegen aan de beperkte indexering van de werkingsmiddelen.

Nu de ontworpen bepaling zich niet aandient als een interpretatieve decreetsbepaling, maar als een wijzigingsbepaling waaraan retroactieve uitwerking wordt gegeven, dient te worden onderzocht of te dezen voldaan is aan de hierna vermelde voorwaarden (zie opmerking 2 bij artikel 23 van het voorontwerp) waaronder kan worden afgeweken van de waarborg van de niet-retroactiviteit van de wetten.

Uit zowel de memorie van toelichting als de verklaring van de gemachtigde blijkt dat de terugwerkende kracht enkel wordt verantwoord vanuit de zorg om tegemoet te komen aan de oorspronkelijke bedoeling van de decreetgever. Weliswaar kan uit sommige arresten van het Grondwettelijk Hof worden afgeleid dat het tegemoetkomen aan de oorspronkelijke bedoeling van de wetgever mee in rekening kan worden genomen bij het beoordelen van de doelstelling van algemeen belang die de terugwerkende kracht noodzakelijk maakt.²⁶ Te dezen lijkt de gegeven verantwoording echter, gelet op het feit dat de wetgever in december 2024 zijn bedoeling niet duidelijk tot uiting bracht, op zichzelf genomen onvoldoende om een doelstelling van algemeen belang aan te geven die de terugwerkende kracht kan verantwoorden. De stellers van het ontwerp dienen een meer passende doelstelling van algemeen belang voorhanden te hebben die de terugwerkende kracht van de ontworpen bepaling kan verantwoorden, en doen er goed aan om die doelstelling van algemeen belang in de memorie van toelichting tot uiting te brengen.

HOOFDSTUK 10 – INWERKINGTREDING

Artikel 23

1. Luidens artikel 23 van het voorontwerp hebben de artikelen 12 tot 15, 20 en 21 van het aan te nemen decreet uitwerking met ingang van 1 januari 2025.

“Deze maatregel kadert binnen een geheel aan begrotingsinspanningen om het vooropgestelde doel van een begrotingsevenwicht in 2027 te bereiken. In het kader van de begrotingsbesprekingen werd beslist om ook inspanningen op eigen overheid te leveren en de werkingsmiddelen van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest beperkt te indexeren voor de komende legislatuur. De voorliggende bepaling beoogt een generieke bepaling voor de indexatie van de Vlaamse werkingsmiddelen, andere dan loonkosten. Er wordt voor werkingsmiddelen vaak voorzien in een aanpassing overeenkomstig het indexcijfer der consumptieprijzen of de gezondheidsindex. Om ook vanuit de overheid zelf de nodige inspanningen te leveren, wordt de indexering van werkingsmiddelen in begrotingsjaar 2025 gehalveerd. In de begrotingsjaren 2026 en 2027 zal er geen indexering plaatsvinden. Voor de begrotingsjaren 2028 en 2029 gaat het opnieuw om een halvering van de indexering. Door te stellen dat bedragen ‘gekoppeld zijn aan de schommelingen van een prijsindexcijfer’, wil de decreetgever aangeven dat alle bedragen die normaal gesproken worden aangepast op basis van de consumptieprijsindex of de gewone of afgevlakte gezondheidsindex, tijdelijk zullen worden beperkt. Aan de koppeling met de spilindex wordt niet geraakt.” (Parl.St. VI.Parl. 2024-25, nr. 121/1, 24).

²⁶ GwH 15 mei 2008, nr. 80/2008, B.7.; GwH 26 november 2009, nr. 192/2009, B.12.

2. De niet-retroactiviteit van wetten is een waarborg ter voorkoming van rechtsonzekerheid. Die waarborg vereist dat de inhoud van het recht voorzienbaar en toegankelijk is, zodat de rechtzoekende in redelijke mate de gevolgen van een bepaalde handeling kan voorzien op het tijdstip dat die handeling wordt verricht. De terugwerkende kracht kan enkel worden verantwoord wanneer ze onontbeerlijk is voor de verwezenlijking van een doelstelling van algemeen belang.²⁷ Indien bovendien blijkt dat de terugwerkende kracht tot doel heeft de afloop van een gerechtelijke procedure in een welbepaalde zin te beïnvloeden of de rechtscolleges te verhinderen zich uit te spreken over een welbepaalde rechtsvraag, vergt de aard van het in het geding zijnde beginsel dat uitzonderlijke omstandigheden of dwingende motieven van algemeen belang een verantwoording bieden voor het optreden van de wetgever, dat ten nadele van een categorie van burgers afbreuk doet aan de jurisdictionele waarborgen die aan allen worden geboden.²⁸

3. In de memorie van toelichting wordt de terugwerkende kracht die aan artikel 12 van het voorontwerp wordt verleend, als volgt verantwoord:

“In het begrotingsakkoord bij het ontwerp van decreet over herkeuringen van voertuigen door erkende keurders bij erkende herstellende in het kader van een proefproject werd opgenomen dat het bedrag vanaf hetwelk de ontvangsten uit verkeersboetes worden aangerekend op de algemene ontvangsten (MB0-9MHHAOD-OW) (i.c. 17.386 keuro) wordt verlaagd met het bedrag overeenstemmend met 5 VTE zoals opnieuw vastgesteld bij begrotingsopmaak 2025 inclusief indexaties, bedrag hetwelk gelijktijdig kan bijgeschreven (...) worden op het loonartikel van het departement MOW.

Deze aanpassing werd bij vergetelheid niet opgenomen In het programmadecreet 2025 hetgeen nu wordt rechtgezet.”

De gemachtigde voegde daar nog het volgende aan toe:

“De terugwerkende kracht van het ontworpen artikel 23 is om begrotingstechnische redenen nodig voor de goede werking van de diensten. Dit is het gevolg van het feit dat gedurende het jaar de vorderingen met betrekking tot verkeersboetes zowel worden geboekt op de algemene ontvangsten van de Vlaamse begroting als op het verkeersveiligheidsfonds, waarbij de drempelwaarde bepalend is. Ter waarborging van een correcte begrotingstechnische en boekhoudkundige verwerking, overeenkomstig het begrotingsakkoord van 14 juli 2023, is het essentieel dat alle vorderingen met betrekking tot verkeersboetes in het jaar 2025 worden onderworpen aan de aangepaste drempelwaarden, zoals beschreven in het genoemde begrotingsakkoord.

Er worden hiermee geen verkregen rechten aangetast.

²⁷ Vaste rechtspraak van het Grondwettelijk Hof, zie o.m.: GwH 21 november 2013, nr. 158/2013, B.24.2; GwH 19 december 2013, nr. 172/2013, B.22; GwH 29 januari 2014, nr. 18/2014, B.10; GwH 9 oktober 2014, nr. 146/2014, B.10.1; GwH 22 januari 2015, nr. 1/2015, B.4; GwH 7 mei 2015, nr. 54/2015, B.12; GwH 14 januari 2016, nr. 3/2016, B.22; GwH 3 februari 2016, nr. 16/2016, B.12.1; GwH 28 april 2016, nr. 58/2016, B.9.2; GwH 9 februari 2017, nr. 15/2017, B.9.2; GwH 21 december 2017, nr. 145/2017, B.16.2; GwH 19 juli 2018, nr. 100/2018, B.13; GwH 3 juni 2021, nr. 82/2021, B.6; GwH 23 juni 2022, nr. 85/2022, B.10.2.

²⁸ Vaste rechtspraak van het Grondwettelijk Hof. Zie bv.: GwH 21 november 2013, nr. 158/2013, B.24.2; GwH 9 oktober 2014, nr. 146/2014, B.10.1; GwH 28 mei 2015, nr. 77/2015, B.4.1; GwH 24 maart 2016, nr. 48/2016, B.6; GwH 6 oktober 2016, nr. 126/2016, B.7.3.

Er zijn *in casu* geen gerechtelijke procedures hangende.”

In het licht van die uitleg kan de uitwerking met ingang van 1 januari 2025 van artikel 12 van het aan te nemen decreet worden aanvaard.

4. In de memorie van toelichting wordt de retroactiviteit van artikel 15 van het voorontwerp²⁹ als volgt verantwoord:

“Er werd geopteerd om bij de aanvang van 2025 de helft van de middelen ten behoeve van de asielproblematiek, die effectief werden ingezet in 2024, toe te kennen aan de centra voor basiseducatie en de centra voor volwassenenonderwijs.

Deze werkwijze maakt het nu mogelijk om in het kader van de begrotingscontrole 2025 de reële budgetbehoefte 2025 opnieuw in te schatten naar aanleiding van de definitieve uitvoeringcijfers 2024.”

Hierover nader ondervraagd, voegde de gemachtigde hieraan nog het volgende toe:

“Op moment van de begrotingsopmaak voor 2025, in mei 2024, kon nog geen inschatting gemaakt worden van de effectieve inzet van de bijkomende middelen NT2 in kader van de asielcrisis in kalenderjaar 2024 (d.i. het eerste jaar zonder enige vorm van compensatiemaatregelen voor de centra sinds de aanvang van het nieuwe financieringssysteem). Daarom werd beslist om de bijkomende middelen NT2 in kader van de asielcrisis, voorzien in 2024, te continueren in 2025.

De bijkomende middelen NT2 in kader van de asielcrisis, die de centra voor basiseducatie en de centra voor volwassenenonderwijs mogen inzetten het komende kalenderjaar, worden aan hen gecommuniceerd na goedkeuring van de begroting. Dit is in de tweede helft van december.

Bijvoorbeeld voor kalenderjaar 2024 werd op 22 december 2023, na goedkeuring van de begroting voor begrotingsjaar 2024, gecommuniceerd naar de centra.

In december 202[4] werd door AHOVOKS vastgesteld dat de aanwending van de bijkomende middelen NT2 in kader van de asielcrisis voor de centra voor basiseducatie lager was dan de (in 2024 en 2025) voorziene middelen.

Er werd, in samenspraak met het kabinet, beslist om in december 2024 alvast een deel van de voorziene middelen toe te kennen voor kalenderjaar 2025 zodat de centra al van start konden gaan met het reeds geplande aanbod. Dat deel betrof de helft van de middelen ten behoeve van de asielproblematiek, die effectief door de centra werden aangewend tijdens 2024. Dit maakte het voor de centra mogelijk om (vermoedelijk) in de eerste helft van 2025 (of nog: in het tweede semester van schooljaar 2024-2025) het nodige aanbod te voorzien.

²⁹ Die bepaling strekt ertoe artikel 196*sexies*, § 1, elfde lid, van het decreet van 15 juni 2007 ‘betreffende het volwassenenonderwijs’ te vervangen en beoogt de bijkomende middelen voor de centra voor basiseducatie ten laste van het begrotingsjaar 2025 voor de organisatie van Nederlands Tweede taal (NT2) als gevolg van een verhoogde instroom van vluchtelingen in een inburgeringstraject, met zowat een derde te verminderen.

Omdat, in tegenstelling tot voorgaande jaren, in december 2024, slechts een deel van de voorziene middelen toegekend werden aan de centra, is het mogelijk om de voorziene middelen voor 2025 nog bij te sturen via de begrotingsaanpassing zonder dat de centra daar hinder van ondervinden in hun planning.

Na overleg met het kabinet over het dossier van de bijkomende middelen NT2 in kader van de asielcrisis werd, in kader van goed beheer van de middelen, beslist om de voorziene middelen voor 2025 bij te stellen overeenstemmend met de reële inzet in 2024. Op deze manier kunnen de centra in 2025 hetzelfde aanbod als in 2024 voorzien met de bijkomende middelen NT2 in kader van de asielcrisis (bovenop het aanbod dat ingericht wordt met decretale middelen).

Het blijft voor de centra aangewezen eerst maximaal in te zetten op decretale middelen vooraleer de toegekende middelen asiel in te zetten.

De extra middelen genereren geen financiering voor het volgende schooljaar, de decretale middelen wel.

Voor de centra voor volwassenenonderwijs werden in 2024 32.955,75 aanvullende leraarsuren of 41,19 VTE voorzien voor 28 centra voor volwassenenonderwijs die NT2 aanbieden. In vergelijking met 132,96 VTE voor 13 centra voor basiseducatie. Voor de centra voor volwassenenonderwijs zijn de voorziene middelen dus beperkter. De middelen worden dan ook quasi volledig aangewend door de centra voor volwassenenonderwijs.

Vandaar dienen enkel de voorziene middelen voor de centra voor basiseducatie te worden bijgesteld voor 2025.

Uiteraard wordt de reële inzet van de bijkomende middelen NT2 in kader van de asielcrisis ook voor 2025 opgevolgd en zal ook in de toekomst, indien nodig, worden bijgestuurd.”

5. Voor zover de vermindering van de zogenaamde asielmiddelen effectief de reflectie vormt van de onderbenutting van die middelen tijdens het lopende begrotingsjaar en er in de eerste helft van het lopende begrotingsjaar geen centra voor basiseducatie zijn of waren genoodzaakt om beslissingen te nemen of engagementen aan te gaan waardoor het totale bedrag van de aangewende middelen reeds uitstijgt boven de in de ontworpen bepaling vastgestelde middelen, is die terugwerkende kracht aanvaardbaar.

Slotopmerking

Het voorontwerp moet worden nagezien op de vormelijke consistentie. Zo heeft het weinig zin om aparte afdelingen in te voeren in hoofdstukken die slechts een afdeling hebben, zoals het geval is voor de hoofdstukken 5, 6 en 9.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Wim GEURTS

Pierre LEFRANC

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Annemie GOOSSENS

Jeroen VAN NIEUWENHOVE

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Ilse ANNÉ

Wouter PAS